

09

କିଲେଲେ ପାରିଷ୍ଠନ

ප්‍රණානුමෝදනාව

මෙම ධර්ම ග්‍රන්ථය මූල්‍යතාය සඳහා බර පැන දැරු සැම
මෙන්ම සියලු සත්ත්වයිනුත්,
සංසාර දුක මැණෙවින් අවබෝධව
ඒයින් මිදීමට අප්‍රමාදීව විරෝධන්ත වීමටත්,
ලොව පුරා වසන,
නිවැරදිව ශ්‍රී සද්ධර්මය ප්‍රවාශක කිරීමට වෙහෙසනා
සියලු ධර්මාචාරයවරුන්ගේ,
සියලු කායික රෝග පිඩා සමනය වී,
පහසුවෙන් සිය ධර්ම ප්‍රචාරක කටයුතු
කරගෙන යාමට වට්පිටාව සකස් වීමටත්,
වැරදි ධර්ම ප්‍රචාරයන් අඩ්පණ වී ගොස්,
පිරිසිදු සම්බුද්ධ ගාසනය
විරාත් කාලයක් බැබලීමටත්
මෙම ධර්ම දානමය කුසලය හේතු වේවා!

නිවහන සකර දී?

උපුල් නිශාහේත ගමගේ මහතා
කළ දේශනය

අත් පිටපත් කළේ
වෙදුන සූජන්ත විකුමගේ මෙනවිය

කංචික සිතුවම
ඉරෙන දෙව්මින ගමගේ

කංචික නිර්මාණය
www.artenlighten.com

ප්‍රකාශනය
නිල්ලය දේශනා ප්‍රකාශන මණ්ඩලය
නිල්ලය බොද්ධ භාවනා මධ්‍යස්ථානය
නිල්ලය

අනෙකුත් දේශනා සඳහා

www.nilambe.net

www.nilambe-deshana.net

විමසීම

upulnilambe@yahoo.com

Copyright © උපල් නිඟාන්ත ගමගේ

2014 පෙබරවාරි

මුද්‍රණය

ISBN

මුද්‍රණය සඳුනි මූල්‍යයට ප්‍රිත්‍රීත්‍රස්

4/1, සරසවි උයන බඩු ගබඩාව පාර

සරසවි උයන, පේරාදෙණිය

Tel./Fax 081-2387777

v

නිල්ලම පටිභාන පොත් පෙළ

1. මමත්වයේ මුලාව
2. අසිරීමත් බොදු මග
3. ඔබේම ඇසින් ලෝකය දකින්න
4. ආදරය කොළඹය සහ මෙත්‍රිය
5. නිහඩ සිතක මහිම
6. "මම" මගේම සිහිනයකි
7. දිව්‍යමය වූ මනුෂ්‍යත්වය
8. රත් වන් සිතක්

ගොරවනීය ස්වාමීන් වහන්ස, කළුයාණ මිතුවරුනී, ජීවිතයේ ඇයි අප වෙනසක්, පරිවර්තනයක් බලාපොරොත්තු වෙන්නේ? කුමක් සඳහාද? මොකක්ද අපේ බලාපොරොත්තුව? ඇයි අපට අවශ්‍ය සංසාරයේ සිට තිරවාණය දක්වා ගමන් කිරීමට? කුමක්ද සංසාරයේ තිබෙන වැරද්ද?

අප ඉන්න තැන කෙබඳ තැනක්ද? අපේ සැබැ ලිපිනය කුමක්ද? අප අපේ සැබැ ලිපිනය දැනගත යුතුවෙනවා. අප අපේ සැබැ පදිංචිය ස්ථානය නොදුන කොයිබකටවත් යන්නට බැහැ. මෙතැනින් තවත් තැනකට යන්නට සැලසුම් කරන කෙනෙකු, මෙතන කොතැන දැයි සහසුද්ධේන්ම දැන ගත යුතු වෙනවා. අපට අවශ්‍ය නම් කිසිදු දුකක් නැති, කිසිදු සිත් තැවුලක්, ගෝකයක්, වැළපිමක් නැති, තිවීම කරා යන්නට, අද අප ඉන්නේ කොතැනද කියන කාරණය වැදගත් වෙනවා. ඉන්නේ කොතනද? දුක තියන තැනක. ඉන්නේ කොතැනද? ගෝක කරන, රේෂ්‍යා කරන තැනක. දහසක්ත් එකක් ලතැයුල්වලින් පිරුණු තැනක. මෙත් මාත් අනාදීමත්

කාලයක් තිස්සේ පදිංචිව සිටියේ, ලැගුම් ගෙන සිටියේ. එයට කියනවා සංසාරය කියා. මේ සංසාරය තමයි ඔබේත්, මගේත්, මෙපමණ කාලයකට නවාතැන්පාල වුණේ.

එම් සංසාරයේ ස්වභාවය අප තේරුම් ගත යුතු වනවා, මෙතැනින් නික්ම යන්නට නම්. එම් නික්මෙන ජවය ලබා ගන්නට, මෙතැනින් නික්මිලා, මෙතැනින් ගැලවිලා යන්නට අවශ්‍ය ප්‍රවේශය ලබා ගන්නට, මෙතනම තමයි ගක්තිය තියෙන්නේ. එම් ගක්තිය ඇති කරගන්නට මෙතැන පිළිබඳ, සංසාරය පිළිබඳ, පැහැදිලි නිරවුල් අවබෝධයක් ඇති කර ගන්නට ඕනෑම.

එතකොට, සංසාරය පිළිබඳ අපට තියෙන්නේ බොහෝම සූභවාදී, සෞන්දර්යාත්මක, ලස්සන, රමණිය, කමණිය සිතුවමක් නම්, විතුයක් නම්, කළුෂාණ මිතුවරුනි, මෙතනින් යන්නට හිතුවට, යන්නට තරම් ජවයක්, ගක්තියක්, ඔහු කමක්, අධිෂ්ථානයක් ඇති වෙන්නෙන නෑ. එයයි සාමාන්‍ය ස්වභාවය. ලස්සන නම්, රසවත් නම්, මිහිර නම්, ප්‍රණිත නම්, සැප නම්, මෙතැනට තව තව ඇලෙනවා මිසක්, මෙතනින්

නික්ම යන්නට, මෙතනින් ගැල වී යන්නට කෙනෙකුට හිතෙන්නේ නැහැ.

මෙම මූල ධර්මය, මේ ත්‍යාය හැම දේවම පොදුයි. හැම දේවම. ඒ නිසා තමයි ඔබත් මාත් මෙපමණ කාලයක් මේ සංසාරයේ පදිංචිව සිටියේ. අනේකවිද දුක් දොම්නස් අනුහව කරමින්, කෙලවරක් නැති කදුළ ගංගාවකට උල්පත වෙමින්, නිමාවක් තොදකින කෝප ගින්නකට ගන්ධන සපයමින්, කළයාණ මිතුවරුණි, අප මේ සංසාරයේ මෙතුවක් කාලයක් ජ්වත් වුණේ, පදිංචිව සිටියේ, කල් මැරුවේ, මේ සසර සැපයි කියා සිතාගෙන. එක තැනක සැපක් නැති වුණත්, තව තැනක සැපක් ඇති. මෙන්න මේ ත්‍යාය, මේ ආකල්පය, මේ බලාපොරාත්තුව, මේ මිථ්‍යාව කළයාණ මිතුවරුනි, අපව සසරේ මෙතැනින් අතන්ට, එතනින් තවත් තැනකට මාරු කෙරේවා. හැබැයි අවසානයේ බලන විට අප මේ තැන් තැන්වලින් වෙනස් වුණාට, පදිංචි ස්ථානය මාරු කළාට, රැකියා වෙනස් කළාට, රටවල් වෙනස් කළාට, ආත්ම භාවයන් වෙනස් කළාට, කාන්තාවක්ව මේ භවයේ සිට, රළුග භවයේ පිරිමියෙකු වන්නට පුළුවන්. පිරිමියෙකු

කාන්තාවක් වන්නට, දුප්පත් කෙනෙකු ධනවත් කෙනෙකු වන්නට, මනුෂ්‍යයෙකු දෙවි කෙනෙකු වන්නට පුළුවන්. හැබැයි අවසානයේ බලන විට මේ සියල්ලම සසර තුළමයි කරණම් ගසා තිබෙන්නේ.

ඉතින්, මේ සංසාරයේ ලොකු සැපක් තියනවා. එහෙම නැති නම් කිසිදු සත්වයකු මේ සසරට බැඳෙන්නේ නැහැ. මුදල් තියනවා නම් සැප තියනවා. නිරෝගි කම තියනවා නම් සැප තියනවා. තමන් කියන දේ අනුමත කරන සහ පිරිවරක් සිටිනවා නම් සැප තියනවා. හැබැයි ඒ සැප ගන්නට ලොකු පරිග්‍රියක් දරන්නට වෙනවා. නිකන්ම සැප ලැබෙන්නේ නැ, ඩරියට පූස්ම එනවා වගේ. එහෙම සැප අප කරා පැමිණෙන්නේ නැහැ. අප සැප සොයාගෙන යා යුතු වනවා. එය දූෂ්කර ගමනක්. එතකොට ඒ සැප හොයාගෙන යන ගමනේ තමයි, මේ ඔබත් මාත් මේ යම් යම් ස්ථානවල ඉන්නේ. සැප හොයාගෙන යන ගමනක.

එ ගමන වෙහෙසකරයි. ඒ වෙහෙසයි අපට ජීවිතයේ දැනෙන්නේ. සැප හොයාගෙන යන ගමනේ තිබෙන වෙහෙස.

ඒ සැප නැමැති ගිරි දුර්ගය තරණය කරන විට දැනෙන
 තෙහෙවුව, විඩාව තමයි ඔබටත් මටත් ජීවිතයේ බොහෝ
 අවස්ථාවල දැනෙන්නේ. ඉතින් මේ තියන සැපයි, ඒ සැප
 ලබාගන්නට ගන්න වෙහෙසයි, විදින සැපයි, ඒ දේ නිසා
 ඇති වන ප්‍රශ්නයි, සිත් අමතාපකම්, වෝදනා, ගැරහිම්, මේ
 සියල්ලම තුලනය කර බැලුවාත් කළයාණ මිතුවරුනි,
 තරාදියක මේ දෙපැත්ත බර මැන්නෙන්ත; එක පැත්තක
 ලැබෙන සැප, අනෙක් පැත්තට ඒ සැප ලබන්න අප
 කොපමණ වෙහෙසෙන්නට ඕන ද කියන කාරණය, ලබන
 සැප, අනෙක් පැත්තට ඒ සැප ලබා ගන්න අයට කොපමණ
 දුක් විදින්න වෙනව ද? හිතන්නේ නැති ප්‍රශ්න වලට මූහුණ
 පාන්න වෙනවද? මේ තරාදියකට දමා තිරා මැන බැලුවාත්,
 නැම මොහොතකම කළයාණ මිතුවරුනි, සැප බර අඩුයි, සැප
 පැත්තේ විකයි. දුක වැඩියි. වෙහෙස වැඩියි. ප්‍රශ්න වැඩියි.
 ඉතින් මේ සසර 'කිසිම සැපක් නෑ' කියා නොමයි දහමේ
 කියන්න. 'අප්පස්සාදේ' සැපක් තිබෙනවා, ආස්වාදයක්
 තිබෙනවා හැබැයි එය අල්පයි. ප්‍රං්ඩ ආස්වාදයක්. 'බහු
 ආදිනවෝ' දුක වැඩියි. ප්‍රශ්න වැඩියි. ගැටළ වැඩියි. ඕනම
 දේකට එය අදාලයි.

මෙන්න සංසාරය පිළිබඳ තත්ත්ව වාර්තාව, ප්‍රමිති වාර්තාව. කුමක්ද? 'අප්පස්සාදේ' බහු ආදීනවේ'. ආදීනව වැඩියි. ආස්වාදය අඩුයි. දුක වැඩියි. සැප අඩුයි. හැබැයි මේ අඩු සැප ලොකු සැපක් විදිහට අපට ජේනවා. සසරේ අප දන්නේ මය සැප විතරයි.

මේ සංසාරය කිවාම ටිකක් ආගන්තුක භාවයක් ජේන්නේ. ජේන්ත තියන දෙයක් නොවෙයිනේ. ඇස් ඇල්‍යට සංසාරේ ජේන්නේ නැහැ. අතින් ඇල්ලුවට සංසාරය ස්ථරීකරන්න බැහැ. ඒ නිසා වචනයක් විතරනේ. සංසාරේ කියන්නේ වචනයක්. එය ඇහැට ජේන්තත් නැ. ඇහෙන්නේත් නැ. දිව ගාන්තත් බැ. අහුවෙන්නේත් නැ. ඉතින් ඒ නිසා අපට මේ සංසාරේ දුකයි දුකයි කිවට, එය සංකල්පයක් විදිහට පිළිගත්තත් දැනෙන්නේ නැහැ. සංසාරය පැත්තකින් තියා බැලුවාත් අප, එදත් කතා කරා. ගෙදර ගැන ටිකක් හිත යොමු කරන්න. ගෙදර නිසා විදින, පැවුලේ ඇත්තත් නිසා විදින සැප. ඒ ගෙදර නිසා විදුළු දුක්. දන් විදින දුක්. අනාගතයේ විදින්ත තියනවා නම් යම් තාක් පූජ්න. ඒවා පැවුලේ ඇත්තො නිසා තමන්ට ලැබෙන සැප,

ආරක්ෂාව. ඒ වෙනුවෙන් තමන්ගේ හිතේ ඇති වන ප්‍රශ්න, දුක්. රකියාව. ඔය විදිහට එකින් එක අරගෙන බැලුවොත්, ඕනෑම තමයි සංසාරේ කියන්නේ. ඔයින් පිට සසරක් නැ, කළුයාණ මිතුවරුති. සංසාරේ කියන්නේම මේ අපි ගෙවන හැම තත්පරයක්ම. මේ අපි සිටින හැම තැනක්ම. එයින් පිට සසරක් නැ.

මෙසේ බලන විට, හැම තැනම ප්‍රශ්න. ප්‍රශ්න නැති තැනක් මේ සංසාරේ කොහොවන් හොයා ගන්න ලැබෙන එකක් නැ. මහා පාලීව තලයේ, කිසිම තැනක්, එක වර්ග අඩියක් හොයා ගන්න ලැබෙන එකක් නැ. ප්‍රශ්නයක් ඇති නොවයි කියා, සහතිකයක් දී කොටුවක් ඇදුගන්න පූජාවන් තැනක්. අප හිතුවට. මේ මහා සමුද්‍රයේ කොතනකවත් ඔබටත් මටත් මූණ ගැසෙන එකක් නැ ප්‍රශ්නයක් නැති කෙනෙක්, ඒ මහා ගැහුරු සයුරේ. ඒ වගේම මේ අනාත්ත විශ්වයේ, ඇත්තට ඇත්තට කෙනෙක් ගියෙන් ප්‍රශ්නයක් නැති තැනක් හොයාගෙන, දුකක් ඇති නොවන තැනක් හොයාගෙන, කවදාවත් මූණ ගැහෙන එකක් නැ. ප්‍රශ්න තියන තැන් පහුවේයි, පසු කරයි. අංත් ප්‍රශ්න තියන තැන්

මුනගැසෙයි, ඒවත් පසු කරයි. ප්‍රශ්නයෙන් ප්‍රශ්නයට, ප්‍රශ්නයෙන් ප්‍රශ්නයට, මාරුවෙමින් ද්‍රව්‍යක ආසු කාලය අවසාන වේයි. මරණයට පත් වේයි. දුකක් නැති විශ්වයේ කිසියම් ස්ථානයක් මුණ තොගැසෙයි. එයයි ඇත්ත.

එතකාට, මේ හැම තැනකම ප්‍රශ්න තියෙනවා. බැඳු බැඳු අත. පාරට බැස්සාම, බස් එක ඇතුළේ, තහින විට, රූන් විට, බහින විට, හැම තැනකම ප්‍රශ්න. නින්දෙදී, ඇහැරුණාම. මේ තමයි සංසාර. යාලුවා නිසා ප්‍රශ්න. ස්වාමිවරු නිසා, සේවකයා නිසා, මේ හැමතැනකම, හැම කෙනෙකු නිසාම, ඔබත් මාත් දුක් විදිනවා. ඔබත් මාත් කෝප වෙනවා. ඔබත් මගේත් ලේ පුවිව ගන්නවා. හඳු ස්පන්දනය වැඩි කර ගන්නවා. රැඹිර පීඩනය වැඩි කර ගන්නවා. අහවල් කෙනා නිසා. එහෙම තොවේය කියා අපට කියන්න බැ. අහවල් දේ නිසා එසේ තොවේය කියා. එබදු වූ සහතිකයක් අපට ලැබෙන එකක් නැ. මෙන්න සංසාර.

එහෙනම්, කුමක්ද සංසාර කියන්නේ? ඔබත් මටත් මුණ ගැසෙනවා නම යම්තාක් මිනිසුත්. යම්තාක් ජීවීන්,

යම්තාක් අප්‍රාණික වස්තුන් නිශ්චල සහ වංචල, ඇහැට ජේන, කනට ඇහෙන, ස්ථාන කරන, රස විදින, සුවද බලන, යම්තාක් දේ තියෙනව දී, ඒ සියල්ලම දුකක් විය හැකියි. දුකක් වීතැතුව ඇති. නමුත් දුකක් වෙන්න පුළුවන්. දුකක් නොවිය හැකි රුපයක් කවදාවන් ඔබටත් මටත් දැකින්නට ලැබෙන එකක් නැ. දුකක් නොවන රුපයක්, දන් අපි හිතනවා, මේ සමහර රුප දුකක්හම, දැකින්න තියෙනවා නම් සහ බල බල ඉන්න තිබෙනව නම් මොන දුකක් දී? හරි සැපයි කියා. එහෙම රුප නැ. දන් අවසාන වගයෙන් බැලුවාත් කෙනෙකුට හිතෙන්න පුළුවන් බුද්ධ රුපයක් දැකින්න තියනවා නම්. බුදුහාමුදුරුවා ජ්වලානව බලන්න පුළුවන් නම් කොපමණ සැපක් දී? එය දුකක් වෙන්නේ කොහොම දී? කෙනෙකුට හිතෙන්න පුළුවන්නේ. නමුත් බලන්න ආනන්ද හාමුදුරුවා කොපමණ ඇඩුව දී? දුක් වූණා දී? ඒ බුද්ධ රුව තිසා, බුදුහාමුදුරුවා තිසා. බුදුහාමුදුරුවන්ගේ ගරීරය දැක. ඒ ගරීරය පිරිණිවන් පානවා කිවිවහම. ආනන්ද හාමුදුරුවන්ට දරා ගන්න බැරි වූණානේ. කවුද හිතන්නේ? කාට ද හිතෙන්න බුදුහාමුදුරුවා දැක කෙනෙකු දුක් වෙයි කියා? නමුත් එයයි ඇත්ත.

මෙම ලේඛයේ, මෙම සංසාරයේ කිසිදු රුපයක් නැහැ කළයාණ මිතුවරුනී දුකක් ඇති තොකරන. කිසිදු රුපයක් ඔබටත් මටත් දකින්නට ලැබෙන එකක් නැහැ කෝපය ඇති තොවෙන. ඕනම ඇහැට පේන රුපයක් ගැන, අපේ හිතේ තරහක් එන්න පුළුවන්. ඇහෙන ඕනෑම ගබ්දයක්, කොපමණ මිහිර ගබ්දයක් වූණත්, ඒ ගැන අපට දුකක් එන්න ඉඩ තියනවා. ඒ ගැන හිතේ කෝපයක් ඇති වෙන්නට පුළුවන්.

හැමෝටම මෙය අදාලයි. හොඳට බලන්න. අප හිතන්නෙන නැ, ප්‍රාර්ථනා කරන්නෙන නැ, නමුත් අප දුක් වූ කාරණා එකින් එක අරන් බැලුවෙන්, අප කළින් සිතා නැ ඒවට දුක් වෙයි කියලා, කවදාවත් සිතා නැ ඒවාට අප කණුගාටුවෙයි කියා. කණුගාටු වෙන්න වෙයි කියා. එහෙම තොසිතා සිටි මොහොතක අප අඩනවා, දුක් වෙනවා කුපිත වෙනවා, කළබල වෙනවා. මේ තමයි සංසාර.

මේ තියන හැම වැලි කැටයක් ගැනම දුක් වෙන්න වෙනවා. දුක් නොවෙන්නත් පුළුවන්. නමුත් දුකක් වෙන්න ඉඩ තියනවා.

ඒ නිසා මේ ප්‍රශ්නය ගැහුරින් ගන්නට ඕනෑ. සරලව නොවයි. අපි ගන්නේ බොහෝම මතුපිටින්. අපිට පේන්නේ මේ තමන්ගේ වරද නොවයි. වෙනත් කෙනෙකුගේ වරද. තැනක වරද. දෙයක වරද. අපි ඒ ප්‍රශ්නය උදුරුලා ගන්නවා. ඒ දේට විතරයි, ඒ ප්‍රශ්න අදාල කියා. අප දුක් වෙන්නේ මේ තැනැත්තා නිසයි, මේ තැන නිසයි, මේ දේ නිසයි කියා අපි එය උදුරා ගන්නවා. අරගෙන ඒ ප්‍රශ්න විසඳුන්න හදනවා. එයයි අප දන්නා පිළියම හෝ ප්‍රතිකර්මය. සහර ගැටුවට මෙසේ සංසාරට පිළියම කරමින් සිටින තාක් කල්, ඇති වෙන්නේ තැහැ සසරින් නික්මෙන්නට ඕනෑ කමක්. අපි තාම හිතනවා පිළියම කොට, අල්ත් වැඩියා කර මේ දුක තැති කරගන්නට පිළිවන් කියා. අන්න ඒ මෝඩ අන්ඩ විශ්වාසයේ කමයි, සමස්ථ ප්‍රජාත් ලෝකයම ජ්වත් වෙන්නේ. මොන විශ්වාසයේ ද? මොකක් හරි ක්‍රමයක් ඇති මේ තමන්ට ඇති වන ප්‍රශ්න ඇති නොවන විදිහට, මේ සංසාර ඉන්න

පුළුවන් වෙන විදිහේ, දේශපාලන ක්‍රමයක් ඇති, ආර්ථික ක්‍රමයක් ඇති, විද්‍යාත්මක ක්‍රමයක් ඇති, මොකක් හරි ක්‍රමයක් ඇති. පුද පුජා විධි ක්‍රමයක් ඇති, බාරහාර වී පුළුවන් වෙයි, කේත්දර බලා පුළුවන් වෙයි, අත බලා පුළුවන් වෙයි, තොටිල් කර, ග්‍රහ පුජා කර පුළුවන් වෙයි. නැතිනම් සිත එකගකර පුළුවන් වෙයි.

මෙසේ අප කුවුරුත් මේ කවර හෝ විශ්වාසයක ඉන්නේ. ක්‍රමක් සඳහා දී? ඒවිතයේ දැනෙන දුක නැති කරන්නට පිළියම් වශයෙන්. මය කිසිදු පිළියමක් විශ්වාස නොකරන අයකු හොයා ගන්න ලැබෙන්නේ නැහැ. පුහුදුන් ලෝකයේ කුවුරුවත් නැ. පුහුදුන් ලෝකයේ හැම කෙනෙකුම කිසියම් ප්‍රතිකර්මයක් කෙරෙහි විශ්වාසය තබා තිබෙනවා. අඩුම ගානා එක ප්‍රතිකර්මයක් කෙරෙහි වත්. මේ තමන්ට දැනෙන සකල විධ පුණ්න විසඳා ගන්න. කෙනෙකු තක්ෂණය විශ්වාසය කරනවා. ඉතින් ඒ තැනැත්තා හිතනවා මේ හැම පුණ්නයක්ම ඇති වෙන්නේ මේ ග්‍රහයින්ගේ වරදීන්. ඒ බලපැම, ඒවා හදා ගත්තොත්, ඒවාට පුද පුජා කළේත්, යන්ත්‍ර මත්ත්‍ර දාගත්තොත්, ඒ පුණ්න ඉවරයි. ඉතින් එහෙම

විශ්වාස කරන කෙනා, ඒ කේත්දර බලමින්, ගුහ පුජා කරමින්, ඒ යන්තර දාගහිමින්, පැලද ගනීමින්, සංසාර දුක් තැකි කරන්න පුළුවන් කියා හිතනවා. හැබැයි ඔය වචනෙන් නෙවෙයි, දුක් තැකි කරන්න පුළුවන් කියා හිතනවා. තව කෙනෙකු තොටීල් කරනවා. එහෙම පුළුවන් කියා හිතනවා. රැකියාවේ පුශ්නයක් තියනව ද? ඒකට මොනවා හරි පිළියමක් ඔය විදිහට හදන්න බලනවා. තව කෙනෙකු ඔය එකක්වත් විශ්වාස කරන්නේ තැ. හැබැයි විද්‍යාව විශ්වාස කරනවා. ඉතින් මේ විද්‍යාවෙන් පුළුවන් පුශ්න විසඳන්න. ආර්ථික විද්‍යාවෙන් පුළුවන්, දේශපාලන විද්‍යාවෙන් පුළුවන්, සමාජ විද්‍යාවෙන් පුළුවන්, වෛද්‍ය විද්‍යාවෙන් පුළුවන්, දැන් එහෙම, ඒවා කෙරෙහි ලොකු විශ්වාසෙකින් ඉන්නවා. මූලින් කී දේවල් විශ්වාස කරන්නේ තැ. ඒවාට 'මිත්‍යා විශ්වාස' කියනවා.

මේ තුතන විද්‍යාව විශ්වාස කරන කෙනා, ඒ විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේද, තාක්ෂණය, ඒවා හාවිතා කරමින් තමන්ගේ පුශ්න විසඳා ගන්න බලනවා. විසඳාගන්නට බලාපොරොත්තු වෙමින් හිතනවා 'මේ දුක් තැකි කර ගන්න

පුළුවන් විද්‍යාව සරණ ගියෙන්ත් ඒ තැනැත්තා විද්‍යාව සරණ යනවා.

මුලින් කි තැනැත්තා යනවා නක්ෂත්‍රය සරණ. තොවීල් සරණ, පූතියම් සරණ යනවා. සමහර ඇත්තො විද්‍යාව සරණ යනවා. තව සමහර ඇත්තො දේශපාලනය සරණ යනවා. දැන් ඔය විදිහට, සමහර ඇත්තො කරුමය සරණ යනවා, බලන්න ඔබත් මාත් ජ්විතයේ නැගෙන, ඔය කලින් කතා කරපු දහසකුත් එකක් ප්‍රශ්න විසඳා ගන්නට ගන්න උත්සභාය, මෙයින් මොකකට භරි වැවෙනවා.

රස්සාවේ ප්‍රශ්න, ගෙදර ප්‍රශ්න, ලෙඩ රෝග ප්‍රශ්න, රමේ ප්‍රශ්න, අධ්‍යාපන ප්‍රශ්න, ප්‍රමයින්ගේ ප්‍රශ්න, දෙම්විපියන්ගේ ප්‍රශ්න, ඔවනේ අපට තියන ප්‍රශ්න. ඒ සියල්ලටම තමයි සංසාරය කියා කියන්නේ.

නමුත් ඒ සියල්ලටම සංසාරය කියා අප කියන්නේ තැ. ඒවා වෙන වෙනම පූදකලා කර අරගෙන, ඒ එක් එක් ප්‍රශ්නය ඔය විදිහට අප විසඳුන්න හදනවා. ඒ විසඳුන්න හදන

විට අප සරණ ගිය, අප පිහිට කොට සලකන කිසියම් කුමයක් අනුගමනය කරනවා. විද්‍යාව හෝ දේශපාලනය හෝ කුමක් හෝ කුමයක් අනුගමනය කරනවා. විද්‍යාව හෝ අවිද්‍යාව.

ඒ එබදු වූ මාවතක් කෙරෙහි විශ්වාසය තැබු කෙනෙකුට, මේ සමස්ත සංසාරය තේරෙන්නේ නැහැ. තේරෙන්න ඉඩක් නැහැ. මොකද එයා මේ සංසාරය දුකයි කියා දන්න කෙනෙක් නෙමෙයිනේ. එයා බලන්නේ මේ සංසාරය, හරියට මේ කේත්දරයට අනුව හිටියොත් මේ ප්‍රශ්න විසඳන්න පුළුවන්. හරියට පින් කරගෙන හිටියොත්, මේ පවි කරපු නිසයි දුක. පවි කළ නිසයි උසස් වීමක් නැත්තේ, විභාගය සමත් නොවෙන්නේ, විවාහය හරියන්නේ නැත්තේ, මේ අසතිප. ඒ ඒවාට හරියන්න පින් කළාත් ඒ ප්‍රශ්න විසදෙනවා. එතකොට එයා කරමය සරණ ගිය කෙනෙක්. මුල් කෙනා නක්ෂතුය සරණ ගිය කෙනෙක්.

තව කොනෙක් හිතනවා මේ ප්‍රශ්න එන්නේ අසල්වාසීන් පෙන්සම් ගහන නිසා. එයා ඒවා විශ්වාස

කරනවා. තව කෙනෙක් හිතනවා ඩුනියම් කරන නිසා. ඒ ඩුනියම් කැපිල්ලෙන් හිතනවා ප්‍රශ්න විසඳුන්න පුළුවන් කියා. මෙසේ කෙනෙක් හිතන්න පුළුවන් විද්‍යාව පැත්තෙන්. එයා විද්‍යාව සරණ ගිය කෙනෙක්. තවත් කෙනෙකු ලොව සරණ යන්න පුළුවන්. අසහනය නැති කර ගන්න හිත සතුටට පත් කරගන්න පුළුවන්, රස විදීමෙන් කියා හිතන. තවත් කෙනෙකු දෙවියන් සරණ යන්න පුළුවන්, ගලවා ගනී කියන විශ්වාසයෙන්, තවත් කෙනෙකු ධනය සරණ යන්න පුළුවන් සියලු දුක් අපහසුතා නැති කරගන්න පුළුවන් ධනවත් වුණෙන් කියා අදහා ගෙන.

ඉතින් යය විදිහට කළුණාණ මිතුවරුනී, බලන්න ඔබත් මාත් කොපමණ දි සරණ ගොස් තිබෙනවා ද? විශ්වාස කරනවා ද? මේ ප්‍රශ්නය විසඳාගන්නට පුළුවන් කියා. මය සියල්ලටම තමයි ධරමයේ කියන්නේ 'සිලඛ්‍ය පරාමාස' කියා. ඒ වචනය අපි අසා තියෙනවනේ. ඒ සංයෝජනයක් මේ සංසාරයට අපව ඇද බැඳ තබන එක් සංයෝජනයක් තමයි සිලඛ්‍ය පරාමාස. එයින් අදහස් කරන්නේ මය සියල්ල. මේ සංසාර ප්‍රශ්නය විසඳුන්නට පුළුවන් මය එක්

කුමයකින්. ඔය එකකින් හරි කියා කෙනෙකු විශ්වාස කරනවාද? එයට ගැති වෙනවාද? ඒ සිල්බිත පරාමාසයයි. මොනව හරි.

ඉතින් එහෙම හිතන තාක් කල් එයාට සංසාරෙන් අයින් වෙන්න හිතෙන්නේ නැතෙ. එක් අප්‍රි පාඩුවක් හදා ගත්තොත්, මේ ප්‍රශ්න නැහැ. මේ අසනීපෙ නැහැ. මේ ආර්ථික ප්‍රශ්න නැහැ. මේ රැකියාවේ ගැටළුව නැහැ කියා හිතනවා. ඉතින් ඒ ගැටළුව හරි ගියෙන්, විසදුණෙන්ත් තව මොකක්ද තියෙන දුක?

ඉතින් බලන්න මෙතන තියන මිථ්‍යාව. සමහර විද්‍යාව පිළිගන්න ඇත්තො, නක්ෂත්‍රය මිථ්‍යාවක් කියා හිතනවා. දැන් ධර්මයට එතකොට ඔය සියල්ලම මිථ්‍යාවක්. සංසාරේ සැබැ දුක වසන, සසරින් එතෙර වන්නට ඇති කර ගත යුතු ඕනෑම වහන අවධ්‍යාවක් කමයි ඔය හැම පිළියමකම යටින් තියෙන්නේ කළුණාණ මිතුවරුනි. ඔය කිසිම දේකට ගැති වුණු කෙනෙකුට සසරින් එතෙර වන්නට බැහැ. එය සංසාරේ

තුළම නිත්‍ය වූ සැපක් තොයනවා, එහෙම සැපක් ඇතැයි කියන විශ්වාසයෙන්.

මෙතන දත් ප්‍රශ්න තිබුණට, මේ ප්‍රශ්න නැති තැනකට යන්න පුළුවන් විද්‍යාත්මක මාවතක. යන්නට පුළුවන් ජේස්ති ගාස්තුයට අනුව හිටියෙත්. නැතිනම් කරම ත්‍යායට අනුව හිටියෙත්. එසේ විශ්වාස කරනවා. ඒ විශ්වාසය තුළ හිටි තාක් කල් ඒ තැනැත්තා සංසාරයට බැඳුණු කෙනෙක්. ඒ නිසයි සීලඛිත පරාමාසය දුඩ් සංයෝගනයක් විදිහට විස්තර කරන්නේ. සසරට බැඳ තබා ඇති බැමීමක් විදිහට.

ඉතින් කළයාණ මිතුවරුනී, අවශ්‍ය නම් අපට මෙතනින් නික්ම යන්නට, හඳුනාගන්න සංසාරයට අලවන පැලැස්තර, අපගේ තිබෙන විශ්වාසයෙන්, අප විශ්වාස කරන මත වාදයන්, කුමවේදයන් හඳුනාගෙන, එහි තිබෙන ලාමක ස්වභාවය, පැටු බව, මතු පිට විතරක් ලස්සන කරන ස්වභාවය තේරුම් අරගෙන අතහරින්නට ඕනෑම.

ඒවායේ ඇලී ගැලී සිටින කෙනෙකුට කවදාවත් මේ සසරින් එතෙර වන්නට ලැබෙන්නේ නැ. සසරින් එතෙර වන මාර්ගය පේන්නෙන් නැ, ඒ ඇලීම දිගටම තියාගෙන සිටින තුරු.

පළවෙනි කාරණය තම් අප ඉන්න තැන හඳුනාගන්ට යින. කොතනද අප ඉන්නා? ප්‍රශ්න ගොඩක් මැද. නැතිනම් ප්‍රශ්න ගොඩක් ඇතිවෙන්න පුළුවන් තැනකයි ඉන්නා. අහවල් ප්‍රශ්නය ඇති නොවේයි කියා කාටවත් කියන්න බැ. මෙතෙක් කාලයක් ඇති වුණේ නැ කියා කීවට, මේ මොහොතේ, ර්‍යුග මොහොතේ, තව ද්‍රව්‍යකින් ඇති නොවේයි කියා කියන්නට බැහැ.

මිනැම යාලවෙක් තරඟවෙන්න පුළුවන්. ඒ පිළිබඳ ආරක්ෂණ වගකීම් සහතිකයක් තැහැ. ඕනෑම උපකරණයක් කැඩෙන්න පුළුවන්. වාහනයක් සහ එයට වඩා කුඩා උපකරණ, ඒ සියල්ල කැඩිලා යන්න පුළුවන්. ඕනෑම ගරීරයක් ලෙඩ වෙන්න පුළුවන්, අඛල දුබල වන්නට පුළුවන්, මහඟ වන්නට පුළුවන්, අඛල දුබල වී හෝ නොවී, මහඟ වී

හෝ නොවී, මිය යන්නට පුළුවන්. එහෙම නොවන කිසිදු සිරුරක් ඔබට හෝ මට උරුමත් නැ. ඔබට හෝ මට දැකින්නට ලැබේලත් නැ. අප අයිති කරගෙන තිබෙනවා ද යම් තාක් දේවල්, ඒ සියල්ල අන් සතු වන්නට පුළුවන්. මෙතෙක් කාලයක් තමන්ගේ කිසු, දැනුත් තමන්ගේ කියන ඕනෑම කෙනෙකු, ඕනෑම දෙයක්, හෙට වෙනකාට තවත් කෙනෙකුට කියන්නට ඉඩ තිබෙනවා, ඒවා දැන් ඒ තැනැත්තාගේ බව. කෙනෙකු හෙට කියයි, මේවා ඔබේ නොවයි දැන් මගේ කියා. එහෙම වෙන්නට ඉඩ තිබෙනවා. එහෙම වෙලා තියෙනවා.

එතකාට මේ අයිතිය, නැති වන අයිතියක් අපට තියෙන්නේ. අහිමි වන අයිතියක්, අහිමි වන හිමිකමක්, අන් සතු වන උරුමයක්, නැති වන, භාරකම් කරගන්න පුළුවන්, පැහැර ගන්නට පුළුවන්, මංකාල්ල කන්නට පුළුවන් ස්වාමිත්වයක් තමයි අපට තියෙන්නේ, හැම දෙයක් පිළිබඳවම. කොයි මොහොතේ අපේ අයිතිය නැතිවයි ද, කොයි මොහොතේ අපේ උරුමය අහිමි වයි ද, කිසි කෙනෙකුට කියන්නට බැහැ.

අන්න එබලු වූ අවිනිශ්චිත පදනමක තමයි මේ සංසාරය අප ගොඩ නගාගෙන තිබෙන්නේ. ඒ නිසා කළයාණ මිතුවරුනී, මෙයට පිළියම් නැ.

හෙලවෙන පොලවක, ගිලා බසින පොලවක, ලිස්සන පොලවක, එරෙන පොලොවක, නාය යන පොලවක, අප ස්ථීරයි කියා විශ්වාසයෙන්, මහා ලොකු මාලිගයක් හදාගෙන තිබෙනවා ‘මගේ ජ්විතය’ සහ ‘මගේ ලෝකය’ කියා.

බොහෝම වියදම් කොට, කාලයක් වෙහෙස මහන්සි වී, තරග කොට, දූහසකුත් දෙනෙනු අමනාප කරගෙන, ඔබත් මාත් ගොඩ නගාගෙන තියෙනවා මගේ මන්දිරය, ඔබේ මන්දිරය. මගේ ලෝකය, ඔබේ ලෝකය. කුමක් මත ද? හෙලවෙන පොලවක. ගිලා බසින පොලවක. නාය යන පොලවක. ලිස්සන පොලවක. එරෙන පොලවක. හදුපු ද්වස් සිට, හදන්න පටන් ගත් ද්වස් සිට මේ ගොඩනැගිල්ල හෙලවෙනවා, ගිලා බසිනවා, නාය යනවා. එහි කෙලවරක් තැහැ. අපි හැමදාම මෙයට මුක්කු ගහනවා.

මුදලින් මූක්කු ගහනවා, ආර්ථික විද්‍යාවෙන්, දේශපාලන විද්‍යාවෙන් මූක්කු ගහනවා, වෛද්‍ය විද්‍යාවෙන් මූක්කු ගහනවා, ජෝය්තිෂ ගාස්තුයෙන්. එහි කෙළවරක් නැ. කර්මයෙන් මූක්කු ගහනවා. යහා මිතු නැදැකම්වලින් මූක්කු ගහනවා.

සමහර විට ඒ මූක්කුවලට ගිලා බැසීම, වැටීම තාවකාලිකව නවත්වන්න පුළුවන්. හැබැයි මූක්කුව තියෙන්නේ හෙළවෙන පොලවේ මයි. වෙන කොහොවත් මේ මූක්කුව තියන්න තැනක් තැහැනේ. මූක්කුව ගහන්නෙත්, මූක්කුව රඳවන්නෙත් කළුයාණ මිතුවරුණි, ගිලා බසින පොලවකමයි. ඔය ජෝය්තිෂ ගාස්තුය, විද්‍යාව හෝ ඕනෑම ගාස්තුයක් පිහිටා තිබෙන්නේ සංසාරයේම සි. එයින් පිට දෙයක නොවෙයිනේ.

එතකොට මේ හැම මූක්කුවක්ම තැවත තැවතත් පිහිටන්නේ, කළුයාණ මිතුවරුනි, එරෙන පොලවක.

ඒතකොට මුක්කවක් අපි හිටවා එය හිරකර දැන් හරිසි කියා, ඒ පැත්ත බලා නැවත මේ පැත්ත බලන විට, මුක්කවත් සමගම අර ගොඩනැගිල්ල, මගේ ලෝකය තවත් රිකක් හෙලවිලා. දැන් අර මුක්කවට තව මුක්කවක් ගහනවා, ඒ මුක්කව වැටෙන එකෙන් බේරගන්න.

මෙසේ මුක්කවලට මුක්ක ගසමින් කළයාණ මිතුවරුනි, මුක්ක ගොඩක් මත බොහෝම අමාරුවෙන් සමබර කරගෙන යන්නට උත්සාහ කරන සාංසාරික ගමනකයි ඉන්නේ. කොයි මුක්කව කොයි වෙලාවේ ගැලවී වැටෙයිද? කියා දැන්නේ නැ. ඒ බය අපට තියනවා. ඒ බයයි අපට මේ දිවා රේ අපට පෙළන්නේ, තලන්නේ, වප්ප කරන්නේ, ඒ බය තමන්ගේ ලෝකයට ගහගෙන තියන කොයි මුක්කව කොයි වෙලාවේ ඇදුගෙන වැටෙයිද? කියන බියෙන් ඔබන් මාත් කළයාණ මිතුවරුනි, හැම මොහොතකම දන හෝ නොදුන තැති අරගෙන ඉන්නේ. ඒ බය තිසාම අපි තව තවත් මුක්ක හොයමින් හොයමින් යනවා මේ සංසාරයේ. මුක්කවලින් සංසාරයේ ප්‍රශ්න විසඳුන්නට බැහැ.

මේ ගිලා බසින පොලවක හදුපු මගේ ලෝකය, මගේ සිටු මැයිර, ගිලා බැසීම වලක්වන්නට, ඔය කවර හෝ මුක්කුවකටත් හැකියාවක් නැති බව අප තේරුම් ගෙන. ඔය සකල විධ වූ මුක්කුවලට තිබෙන හක්තිය, විශ්වාසය අත හැරිය යුතු වෙනවා. ඒවා කෙරෙහි දැඩි හක්තියකින්. ඒවා කෙරෙහි දැඩි විශ්වාසයකින්, ඒවා තමයි එකම පිහිට, එකම සරණ කියන පදනමේ සිටීමින් කළයාණ මිතුවරුනි, භාවනා කරන්නට බැහැ.

අප හිතනවා පුළුවන් කියා. පුළුවනි නමුත් ඒ භාවනාව ලොකික භාවනාවක් මිස, කවදාවත් ලොවුතුරු භාවනාවක් වන්නේ නැහැ. මේ ලොකිකත්වය තුළම තව තවත්, තව තවත්, රවුම ගහන්නට අවශ්‍ය ගක්තිය සමඟ විට එයින් සැපයයි. නමුත් මේ සංසාරයෙන් නික්මෙන්නට, එතර වන්නට, සංසාරයෙන් පිට වෙන්නට ඒ භාවනාව උදව් වෙන්නේ නැහැ. කොයි භාවනාව ද? ඔය අප කතා කළ, නොකළ සකල විධ වූ මුක්කුවක් කෙරෙහිම, ලොකු හක්තියකින් විශ්වාසයකින්, ඒවායින් මට ගැලවීමක්, පිහිටක් ඇතැයි කියා හිතාගෙන, ඒ මත යැපෙමින්, ඒවා සරණ යමින්,

භාවනාත් කරනවා. අන්න එබදු වූ භාවනාවකින් කෙනෙකුට සංසාර විමුක්තියක් ලැබෙන්නේ නැහැ.

ල් තිසා, ඉතින් අප මේ කතාව පටන් ගත්තෙන් අප තොසැහෙන උත්සාහයක යෙදෙනවා, තමුත් තවම ප්‍රතිථිල තැක්තේ ඇයි කියන කාරණය සාකච්ඡාවට ගනිමින්. එතකොට, කාරනා දෙකක් පිළිබඳව අප කතා කළා මේ ද්‍රව්‍ය දෙකේ.

පළවෙනි කාරණය, අප ඉන්න තැන තේරුම් ගත යුතු වනවා. අපේ පදිංචි ලිපිනය, ස්ථානය සංසාරය. සංසාරය කියන්නේ ‘අනුප්පාදෝ බහු ආදීනවෝ’ පොඩි සැපකුයි, ලොකු දුකකුයි තියන තැනක්. එතකොට මේ සංසාරයේ තියන පොඩි සැප මොනව ද? ඒවා අපි හඳුන ගන්නට ඕන. ඒවා අපි දන්නවා, ඒවා බලන්න. මොනව ද මේ මට ජීවිතයෙන් ලැබෙන ‘සැප’. ‘සැප’ නැ කියන්නෙන නැ, තියෙනවා. හඳුනා ගන්න ඒ සැප.

ඒ සැප ගන්නට, ලබාගන්නට වෙන්න වෙන මහන්සීය ගැන ටිකක් හිතන්න. ඒ සැප පරිස්සම් කර ගන්න, ගන්න ආරක්ෂක විධි විධාන ගැනුත් හිතන්න. ඒ මොන ආරක්ෂක විධි විධානය ගත්තත් ඔය කවර හෝ සැපක් සදහටම අපට තියාගන්න බැරි බවත් දකින්න. අන්න, අහිමි වෙනශේට ඇති වන දුක ඒ දිහාත් බලන්න.

මය සියල්ල, සමස්ථයම දකින විට කළයාණ මිතුවරුනි, එහෙත්, මෙහෙත් ප්‍රශ්න නොවෙයි, ඇත්තේ එකම එක ප්‍රශ්නයයි. එය සංසාරයයි.

රැකියාවේ ප්‍රශ්න, ගෙදර ප්‍රශ්න, අසනීප, රටේ ප්‍රශ්න, ඔය මොන විශේෂණ පද පාවිච්ච කළත්, ඒ විශේෂණ පද භාවිතා කරන්නට, කරන්නට, කළයාණ මිතුවරුනි, මේ සංසාරික ප්‍රශ්නය අපට අමතක වෙනවා. ඒ විශේෂණ පද මොන විදිහට යොදා ගත්තත්, ඒ සියල්ලෙන්ම අවසානයේ කතා කරන්නේ සංසාර ප්‍රශ්නයයි.

ඒ නිසා දකින්න හැම දුකක්ම සංසාරික දුකක් විදිහට. හැම ගැටළවක්ම සංසාරික ගැටළවක් විදිහට. පූංචි ගැටළවක් වන්නට පුළුවන්. බස් එක විකක් ප්‍රමාදයි. සංසාරික ප්‍රශ්නයක්. ඒ වෙන ප්‍රශ්නයක් නොවේ. මේ සංසාරයේ කියන දහසක්ත් එකක් ගැටළ සහ ප්‍රශ්න අතර තවත් එක ප්‍රශ්නයක් විදිහට දකින්න. හැම අසනීපයක්ම දකින්න සංසාරික රෝගයක් විදිහට. හැම සිත් තැවුලක්ම, අමනාපයක්ම දකින්න පොදුගලික ප්‍රශ්න විදිහට නොවයි, සංසාරික ප්‍රශ්න විදිහට.

එහෙම නැතුව මේ සංසාරය තේරුම් ගන්න බැහැ. සංසාර දුක හරි හැරී විදින්නෙන නැතුව, මේ දුක නැති කරන්න ඔහු සිය කියන හැරීම එන්නෙන නැහැ. ඒ වේගය එන්නෙන නැ මෙතනින් යන්නට. ඉතින් ඔය සංසාරය හරියට දකින විට අන්න ඇති වෙනවා, සංවේගයක්, කළකිරීමක්. කළකිරීමක් කියන්නේ ‘අනේ අපොයි’ කියන හැරීම නොවයි. මොනවා කළත් වැඩක් නැ කියන හැරීමත් නොවයි. ඇති වෙනවා සංවේගයක්. වේගයක් ඇති වෙනවා.

කළකිරීම කියන වවනය අද අර්ථ දක්වන්නේ, මොනවත් කරන්න බැහැ කියන, කිසිම දෙයක් කරන්න හිතෙන්තේ තැනි, මහා උදාසීන කමක් ලෙස.

එහෙම උදාසීන කමක් තොවේයි. ලොකු උද්දෝගෝගක් ඇති වෙනවා. සංවේගයක්, වේගයක්නේ ඇතිවෙන්නේ. අන්න, මෙතනින් නික්මෙන්නට අවශ්‍ය වන වේගය. එසේ නම්, නික්මෙන්න වේගයක් ඕනෑ. දැන් ඔය අභ්‍යවකාශ යානයකට පෘථිවී ආකර්ෂණයෙන් නික්මෙන්න මූලින්ම ලොකු වේගයක් ඕනෑ. එහෙම තැත්තුව නික්මෙන්න බැ. එහෙම අවශ්‍ය වේගය ගත්තේ තැත්තුව පෘථිවීයෙන් අභ්‍යවකාශ යානයක් නික්මුණෙනාත්. එය පෘථිවීය වට්ටම කුරකි කුරකි තියෙයි. මේ පෘථිවී ආකර්ෂණයෙන් මිදි ගියේ තැනෙනු. මිදෙන්න ඕනෑ වේගය තැහැ. ඒ නිසා ඒ තවත් උප ග්‍රහයෙක් විදිහට මේ පෘථිවීය වට්ටම කුරකි කුරකි තියෙයි. ඒ නිසා ඒ වේගය. අන්න ඒ වේගය ඇති වෙන්නේ, මේ හැම ප්‍රශ්නයක්ම සංසාරික ප්‍රශ්නයක් විදිහට දැක්කෙනාත් පමණයි.

කොහේවත් ගිහින් මේ ප්‍රශ්නෙ විසඳුන්න බැලංකාවෙන් ගිහිල්ලා මේ ප්‍රශ්න විසඳෙන්නේ නැ. රකියාව මාරු කළා කියා මේ සංසාර ප්‍රශ්නෙ විසඳෙන්නේ නැ. ගෙදර මාරු කළා, ගම මාරු කළා, කියා මේ සංසාර ප්‍රශ්නෙ විසඳෙන්නේ නැ. මේ සංසාරේ ඇතුළෙම කුරකෙනවා.

මේ සමස්ථ සංසාරික දුක දැකින විට කළයාණ මිතුවරුනි, ඇති වෙනවා ලොකු උද්‍යෝගයක්. එය සංවේගය විදිහට විස්තර කරනවා. අන්න ඒ සංවේගය ඇති වූණාම මෙතනින් ගැලවෙන්නට අවශ්‍ය ගාමක බලය ලැබෙනවා. ඒ වේගය ලැබෙනවා.

ඒ සමගම මෙතනම පදිංචි වී මේ ප්‍රශ්නෙ විසඳුන්න, අප කරන සියලුම ප්‍රතිකර්ම, ඒවත් දැකින්නට ඕන. අප විශ්වාස කරන සියලුම ප්‍රතිකර්මත් දැකිය යුතුයි. අප විශ්වාස කරන ඒ සියල්ල දුක ඒවා කෙරෙහි තියන විශ්වාසය අතහරින්න. අතහරින්න කියන්නේ ඒවා බොරු කියන එක නෙවයි. බුදු දහමේ කිසි තැනක ඕවා බොරු කියා නැහැ. දැන් වෙවදා විද්‍යාව බොරු කියා නැහැනේ බුදුහාමුදුරුවේ

කොහොත්. කිසිම වෙදු විද්‍යාවක් බොරු කියා තැහැ. ජේතිඡ ගාස්තුය බොරු කියා තැහැ. නක්ෂතුය, හස්ත රේඛා ගාස්තුය ඒවා බොරු කියා නොවෙයි කියන්නේ. කළාව හා මිල මුදල්වලින් මේ සංසාර ප්‍රශ්නය විසඳන්න බැං. මය කටර හෝ විද්‍යාවකට හෝ ගාස්තුයකට බැහැ කළාණ මිතුවරුනි, ඔබේත් මගේත් හිතේ ඇතිවන ප්‍රංශී හෝ කොළඩයක් නිවාලන්නට. ප්‍රශ්නයන්ද?

තියනවා ද කිසියම් විද්‍යාවක්? තිබෙනවා ද කිසියම් තැකතක්? අල්ලේ රේඛාවක්, මත්තුයක් තියනවා ද? බෙහෙතක් තියනවා ද? කිසියම් විද්‍යාත්මක කුමයක්, සිද්ධාන්තයක් තියනවා ද? සම්කරණයක් තියෙනව ද? සමෝෂ්චර්ජ රේඛාවක් තියනව ද? තියනවද කිසියම් පරිගණක වැඩ සටහනක්? කුමක් සඳහා ද? මේ තරහ තැනිවෙන්න. තරහ අඩු කර ගන්න. කොළඩය අඩු කර ගන්න. එබදු වූ යමක් තැනි බව දකින්න. බොරු කියන එක නොවෙයි. මිථ්‍යාවක් කියා දහමේ කියන්නේ. බොරුයි, අසත්‍යය කියන අදහසින් නොවෙයි. එයින් මේ සංසාර ප්‍රශ්නය විසඳෙන්නේ තැහැ කියන අර්ථයෙන්, ඒ සියලුම සරණ යාම මූලාවීම්.

ඒ අවබෝධය ඇති කර ගන්න. ඒවාට වහල් වෙන්නට එපා. ඒවාට වහල් වෙමින් කෙතෙකු උත්සාහ කරනවා නම් සසරින් තික්මෙන්නට. එය හරියට, එක අතකින් අල්ලාගෙන, අනිත් අතින් ඒ අල්ල ගත්ත දේ තල්ල කරනවා වගේ. එවිට ඒ එකක් වත් සාර්ථක වෙන්නේ තැහැනේ. එක අතකින් හයියෙන් යමක් අල්ලගෙන, අනිත් අතින් ඒ අල්ල ගත්ත දේ ඉත්තට තල්ල කරනවා. ඒ වගේ උත්සාහයක්.

එතකොට මෙතන පැහැදිලිවම, කළයාණ මිතුවරුනී, අපේ ආකල්පය වෙනස් වෙන්නට ඕනෑම ඕනෑම අපේ දරුණනය වෙනස් වෙන්නට ඕනෑම. ඒ තිසයි මිථ්‍යා දෘශ්‍යීයෙන් සම්මා දිවියීයට එන්න කියන්නේ.

මිත්‍යා දෘශ්‍යීයේ ඉන්න තාක්, සිලබිත පරාමාසවල ඇලි ගැලී සිටින තාක්, එතන තියන සැප ගැනම හිතනවා. සුබ ලකුණු පෙනෙනවා මිසක් එතනින් යන්නට හිතෙන්නේ තැහැ. එහෙම නම්, ප්‍රශ්න ගොඩක් සහ ගිනි කන්දක් උඩයි ඔබත් මාත් සිටින්නේ. මේ ගිනි කන්ද ඔනම මෙහොතක

පිපිරෙන්න පුළුවන්. තාම පිපිරුණේ නැහැ. තමුත් කළයාණ මිතුවරුනි, මේ සංසාරය නැමැති ගිනි කන්ද මුදුනේ අප වාචී වී සිටිතවා. ඕනෑම මොහොකත මේ ගිනි කන්ද පුපුරා යන්නට පුළුවන්. ඒ පුපුරන ආකාරය අනුව, අසතිප නැමැති ගිනි කන්ද පිපිරෙන්න පුළුවන්. වයසට යැම කියන ගිනි කන්ද පිපිරෙන්න පුළුවන්. ‘පියෙහි විප්පයෝගය’ කියන ගිනි කන්ද පිපිරෙන්න පුළුවන්. අප ප්‍රිය මනාප කරන, කැමති දේවල් අහිමි වෙන, රේඛට අකමැති දේවල් එක්ක ඉන්න වෙන ගිනිකන්ද පිපිරෙන්න පුළුවන්. ‘යා කිවිව් නලහති තම්පි දුක්බං’ කැමති දේ තොලුබෙන ගිනි කන්ද පිපිරෙන්න පුළුවන්.

මේ මොන ගිනි කන්දක් කවර මොහොතේ පිපිරයිද ද? කියා කියන්න බැ. පුළුවන් ද කේත්දරයෙන් කියන්න? අත බලලා කියන්න පුළුවන් ද? හොතික විද්‍යා නියමයෙන් පුළුවන් ද? ජ්වල් විද්‍යාත්මක නියමයකින් පුළුවන් ද? ආර්ථික විද්‍යා සිද්ධානන්තයකින්, දේශපාලන විද්‍යාවෙන් පුළුවන් ද? අන්න ඒ නිසය ඕවා මිල්‍යාවන් කියා බුදු දහමේ කියන්න, බොරුයි කියා නොවයි. ඇත්තත් තියෙනවා. ප්‍රයෝගනවත්.

නමුත් මේ සංසාරය සහ ඉන් එතෙර වීම කියන කාරණයට එන විට, ඒවා සියල්ල අඩංගාත විද්‍යාවන්. අංගභාග විද්‍යාවන්. ඒ නිසා ඒවා මුක්කු විදිහට පාවිච්ච කරන්න එපා. අඩංගාත කෙනෙකු මුක්කුවක් විදිහට ගන්න එපා. අවශ්‍ය නම් ඔබම කෙලින් සිට ගන්න.

මෙසේ බලන විට මෙතන ප්‍රශ්න ගොඩක්. ඇතුළු පිළියමක් නැහැ. පිළියමක් තියනවා කියා හිතන නිසයි අපි මෙතනම නැමදාම ඉන්නේ. ඔය කවර දෙයක් හරි විශ්වාස කරමින්. එක්කො මුදල් කෙරෙහි විශ්වාසයෙන්. එක්කො යාලුවා කෙරෙහි විශ්වාසයෙන්. මොනවා හරි දෙයක්. දෙවියෝ ගැන විශ්වාසයෙන්. ගුහයෝ ගැන විශ්වාසයෙන්. බෙත් - හේත් ගැන විශ්වාසයෙන්. ඒ කවර දෙයක් ගැන හරි විශ්වාසයෙන්. තමන්ට පිහිට වෙයි. තමන්ට බෙර ගනියි. ගලවා ගනියි. අන්න ඒ පදනමේ සිටීමින් අප මෙතනම ඉන්නවා. මේ ගිනි කන්ද පුපුරන්නට කළින් තමන්ට රෙකවරණයක් ලැබේයි කියා.

ඒ විශ්වාසය මුල් කරගෙන කරන හැම දෙයක්ම දිහාම කළයාණ මිත්වරුනි, සිහි නුවණීන් බලන්න. බලන විට පේනවා මේ සකල විධ වූ ගාස්තුයන්, මුක්කු සියල්ල අඩංගාත දේවල්. ඒවා බාගෙට කැඩිලා දිරලා. තමුත් තවමත් තියෙනවා මුක්කුවක් විදිහට, ඒ වුණාට කොයි වෙලාවේ ඒවා කැබේයි ද? කියා දන්නේ නෑ.

තත්වය එසේ නම් කොහොන් ද පිහිටක් දුන්? පිහිටක් තියනවා කියා හිතන හැම කෙනෙකු තුළම සහ පිහිටක් තියනවා කියා විශ්වාස කරන හැම දෙයක් තුළම, කළයාණ මිත්වරුනි, ඇත්තේ අසරණ හාවයක්. ඔබ සහ මා යම් සේ අසරණ ද? සෞජු හැම දෙනාමත් එබදුම අසරණතාවයක තමයි ඉන්නේ. ඔබ හා මා යම් සේ අසරණ ද? ඔය හැම ගාස්තුයක්ම විද්‍යාවක්මත් ඒ විදිහටම අසරණයි. මක් නියා ද, ඒ සියල්ල හදා තිබෙන්නේ අසරණ වූ මිනිසුන්. ඔය හැම ගාස්තුයක්ම, විද්‍යාවක්ම තිරමාණය කොට තිබෙන්නේ. හොයාගෙන තිබෙන්නේ අනාථ වූ මිනිස් සිත්. අසරණ වූ මිනිස් සිත්. අසරණ මිනිස් සිතකින් තිරමාණය කළ

ගාස්තුයක් විද්‍යාවක් කෙසේ ද ගක්තිමත් යමක් බවට පත් වෙන්නේ? එය එසේ වන්නට බැහැ නේ.

එසේ නම්, අපි ඒවා සරණ යනවා ද? දන් මෙතන සරණක් තැ. අප හිතුවට අතන පිහිට, මෙතන පිහිට, මෙයාගේ උදවී තියනවා කියා, නොදුට බැලුවාතින් මේ සාංසාරික ගැටළවට සංසාරය තුළ කොහොවන් තැ පිහිටක්. සංසාරය තුළ තැහැ ගැලුවීමක්. තියනවා කියා සිතිම ම'සි සිලබ්බත පරාමාස කියන්නේ. එය නොදුට තේරුම් ගන්න. මේ ප්‍රශ්නයට, මේ ප්‍රශ්නය ඇතුළෙම උත්තරයක් තියනවා කියා හිතාගෙන, ප්‍රශ්නය අප අත්හරින්නේ තැ. ඒ තුළම ඉදගෙන එහෙන් මෙහෙන් අඩුන් වැඩියා කර කර ඉන්නවා.

ඉන්නේ ගිනි කන්දක් උඩ. තැ පිහිටක් මෙතන. අන්න ඒ මොහානේ ඇති වෙනවා ලොකු ජවයක්. එහෙම නම්, තව දුරටත් මෙතන සිටීම කොපමණ හයානක ද? ඔහුම මොහාතක මේ ගිනි කන්ද පුපුරන්නට පුළුවන්. වහ වහා යා යුතුයි නිකම්. අන්න ඇති වෙනවා ලොකු වේගයක්, ජවයක්. පැනලා යන්නට අවශ්‍ය ජවය ලැබෙනවා.

මේ පැනලා යනවා කියන්නේ කැලේට යාම තොවයි. රස්සාව අතහැර යත එක තොවයි. ගෙදිර අතහැරල යාමත් තොවයි. කොහො යන්න ද? එහේ තියත් සංසාරයේ තේ. නැ, මේ සමස්ත සංසාරයෙන්ම තික්මෙන්නට ඇති වෙනවා ලොකු ජවයක්. අන්න ඒ භැගීමටය සංවේගය කියන්නේ. ඒ සංවේගය ඇති වුණෙන් තික්මෙන ගමන යන්න පටන් ගන්නවා. වලක්වන්න කාටවත් බැහැ.

එවිට, සංවේගය නැති කෙනෙකුට කොපමණ කිවිවත් මේ ගමන යන්න, යන්න, යන්න, එයා යන්නෙන නැ. මක් තිසා ද? එයාට යන්න ඕන නැ. ඉන්න තැන භොඳයි. මය වටේ තියන මූක්ක ගැන ලොකු විශ්වාසයක් තියනවා. ඉතින් මොකට ද යන්නෙ? නැහැ. ඇති වන්නට ඕනැ සම්මා දිටියිය. සම්මා දිටියිය ඇති වුණෙන් විතරය මේ ගමන යන්නෙ. ඒ ආරම්භක වේගය ඇති වුණෙන් තමයි තික්මෙන්නේ. ඒ තිසයි කිවිවේ 'ආරබල තික්බමල' ඒ ආරම්භක ප්‍රවේගය ඇති කරගන්න. ඒ ප්‍රවේගය ඇති කර ගෙන තික්මෙන්න

‘නික්බමල යුදුතත බුද්ධ සාසනේ’ එකම මාර්ගය බුද්ධ ගාසනය විතරයි. මේ සංසාරයට, පිළියම යොදුන්න නෙවයි. සමස්ත සසරින්ම නික්මෙන්ත. සංසාරය තුළ සැප මන්දිර භදාගන්නට නෙවයි කළයාණ මිතුවරුනි. මෙකි තොකී, විදි, විදිත, විදින්නට තියන සකල විධ වූ දුක්ඛ දේමනස්සයන් ගෙන්ම නික්ම යන්නට තිබෙන මාවත තමයි බුද්ධ ගාසනය.

ල් බුද්ධ ගාසනයට කෙනෙකු ප්‍රවිෂ්ය වන්නේ අර සංවේගය ඇති වුණෙන්ත. සංවේගය ඇති වෙන්නේ මෙතන තිබෙන හයානක කම තේරුණෙන් සහ එයට මේ සසර තුළම පිළියමක් නැති බව සහසුදේදන්ම දුටුවොත් පමණයි. තව විදිහකට කියනවා නම් නිවැරදි දැකීම ඇති වුණෙන් විතරයි. සම්මා දිටියීය පහල වුණෙන් පමණයි. සම්මා දිටියීය පහල වෙන්නේ ධර්මය ගුවණය කිරීමෙන් සහ ඒ අසන ධර්මය නුවණින් කළුපනා කර බැලීමෙන්.

එසේ අපි අපේ දරුණනය නිවැරදි කර ගන්නට ඕනෑ. දරුණනය නිවැරදි නැති නම්, අප දන් දුන්නත්, සිල් රක්කත්, භාවනා කළත් මේ සසර ඇතුළුම රඩුම ගහනවා.

එශේ නම් යන්න පුළුවන් ගමන් දෙකක් තිබෙනවා. එකක් සංසාරය තුළම වට්ටිට යන්න පුළුවන් පාලීවියේ උප ගුහයෙක් විදිහට දැන් ඔය වන්ද්‍යා කැරෙකෙන්නේ, අවුරුදු දහස් ගානක් කැරතුනාතේ. තවමත් පාලීවිය වට්ටි කැරෙකෙනවා. එසේ යන ගමනක් තියෙනවා, සම්පූර්ණයෙන්ම පාලීවි ගුරුත්වාකර්ෂණයෙන් මිදි යන ගමනකුත් තිබෙනවා.

අපි මේ කොයි ගමනේ ද යෙදී ඉන්නේ කියා හඳුනා ගන්න. අර අපි කතා කළ, කතා තොකළ හැම මාරුගයක්ම හැම ව්‍යුහනයක්ම යන්නේ කළයාණ මිතුවරුනි, සංසාරයෙහි ඇතුළතමයි. ප්‍රශ්නය වට්ටි කැරෙකෙනවා පමණයි. බුද්ධ ගාසනය යනු කෙලින් යන ගමනක් සංසාරන් ඉවත් වී.

වවන දෙකක් තියෙනවා. ඔය බුද්ධ ගාසනය පටන් ගන්න කළින් ප්‍රශ්න විසඳුන්න, ආධ්‍යාත්මික මාරුගයකට අවත්තිරා වූ ඇත්තන්ට කියනවා. පරිභාජකයන් කියා. ඒ වවනේ අහලා ඇතිනේ. ඒ ඇත්තො ගිහි ගේ අත හැර ආවා. ඇවිත් පරිභාජකයන් බවට පත් වුණා. ඔය පරිභාජක කියන

වවනේ තේරුම ‘පරිභුමණය වන’. ඉවතට යන අය නොවෙයි. යමක් වටේ කැරකි කැරකි ඉන්න අය. කවදාවත් ඉවතට ගියේ තැහැ. පරිභුමණය වෙමින් සිටියා. එසේ පරිභුමණය වෙමින් සිටින අයට කියන්නේ පරිඩාජකයන් කියා.

බුද්ධාමුදුරුවන් වහන්සේ තවත් පරිඩාජකයන් පිරිසක් හැඳුවේ තැහැ. උන් වහන්සේ හැඳුවේ ‘පබ්ලජ්පා’. ‘පබ්ලජ්පා’ කියන්නේ සංප්‍ර මාරුගයක ගමන් කරන. ‘සංප්‍ර පටිපන්නේ’ හගවතෝ’ සංප්‍ර මාරුගයක. වටේ කැරකෙන පිරිසක් නොවෙයි. පරිභුමණය වෙන පිරිසක් නොවෙයි. කෙකින් යන පිරිසක්. සංප්‍රව ගියෙන්, ඉන්න තැනින් ඉවතටය යන්නේ. අඩියන් අඩිය ඉවතට යන්නේ. සංසාරයෙන් ඉවතට යන පිරිසකට තමයි ‘පබ්ලජ්පා’ කියන්නේ.

යන්න පුළුවන් ගමන් දෙකයි තියෙන්නේ. එකක් නම් කළුයාණ මිතුවරුනී, මේ සංසාරය තුළම, සසරේම කැරකි කැරකි, රවුම ගහමින් සිටීම. හැම ගාස්තුයකින්ම විද්‍යාවකින්ම කරන්නේ එයයි.

බුද්ධ ගාසනය තියෙන්නේ මෙතනින් ඉවත් වෙන්න. ඒ නිසා බුද්‍යාමුදුරුවන් වහන්සේ වදරණවා ‘අඩහෝකසේ පබ්ලෑජ්පා’ මේ සංජ්‍ර මාරුගයේ යනවා නම් කෙනෙක්, ගුරුතවාකර්ෂණයෙන් මිදී අභ්‍යවකාශයට ගියා වගේ. ‘අඩහෝකසේ පබ්ලෑජ්පා’. එලෙස අභ්‍යවකාශයට යන්නට නම් රවුමට ගිහින් බැහැනේ. මේ පාලීවි ආකර්ෂණයෙන් නිදහස් වී සංජ්‍රව ඉවතට යන්නට ඔහු. අන්න සංජ්‍රව ඉවතට ගියෙක්, ඒ යන පිරිසට ‘පබ්ලෑජ්පා’ කියනවා. එහෙම යනවා නම් ඒ ඇත්තෙක් අභ්‍යවකාශයට ගියා වගේ නිදහස්. කිසිදු ආකර්ෂණයක් නෑ. කිසිම තැනකට හෝ කිසිම දෙයකට කිසිදු ආකර්ෂණයක් නෑනේ. හරිම සැහැල්ලුයි. නිදහස්.

අන්න කළුහාණ මිතුවරුනි මේ කාරණය නැවත නැවත මෙනෙහි කරන්න. නැවත නැවත හිතන්න මදුරුවෙක් කන වාරයක්, වාරයක් පාසා දකින්න. මේ මදුරුවෙක් කන වේදනාව නොවයි විදින්න සාංසාරික දුකක්. හැම වේදනාවක්ම හැම ප්‍රශ්නයක්ම සංසාරය නමැති තිරයට ප්‍රක්ෂේපණය කොට දකින්න.

හැම විසඳුමක්ම තාවකාලික විසඳුම බව දකින්න. ඒ විසඳුම ම දච්චත ප්‍රශ්නයක් වෙන බව. ඒ මුක්කුවම දච්චත තමනුත් සමගම කඩාගෙන වැටෙනවා. ඒ මුක්කුවට තව මුක්කුවක් ගහන්න වෙන බව, එමනිසා මුක්කු ගැන ඇති කරගෙන තිබෙන අධි විශ්වාසය අත හරින්න.

මෙතන හයානකත්වය දකින්න විසඳුමක් නැති බව දකින්න. එවිට මෙතනින් නික්මෙන්නට ඕනෑම ජවය ඇති වෙයි. ‘ආරහථ නික්ඛමල යුක්කුජත බුද්ධ සාසනේ’

මොහොතකට ඒ බුද්ධානුගාසනයට අප අවධානය යොමු කරමු. නිහඹු සහ නිසලව.